

IUA- Oppland

v/Lillehammer Region brannvesen

Telefon: 61 25 50 00

Epost.: Brannvakta.postmottak@lillehammer.kommune.no

Besøksadresse: Industrigata 33, 2619 Lillehammer

Grensesnitt mellom IUA og kommune

Utstyr	
IUA	Kommune
<p>IUA region 6 er ansvarlig for å inneha utstyr og kompetanse for bekjempelse av akutt forurensning etter aksjonsnivå 2b. Dette skal være basert på en risiko- og sårbarhetsanalyse for Oppland fylke.</p> <p>IUA eier utstyret og skal bistå kommunene i innsatser der dette overstiger egen håndteringsevne.</p> <p>For å oppnå en slagkraft er det plassert ut utstyr på 3 strategiske steder: Lillehammer, Otta og Fagernes (Raufoss besitter i tillegg eget utstyr). Vertsbrannvesenet er ansvarlig for å ha kompetanse på utstyret og bistå den skadelidde kommune.</p>	<p>Enhver kommune er ansvarlig for å erverve utstyr for bekjempelse av akutt forurensning etter aksjonsnivå 2a, jfr kommunen sin risiko- og sårbarhetsanalyse.</p> <p>IUA har definert innhold i en grunnpakke som hvert enkelt brannvesen skal ha for slik håndtering. Det enkelte brannvesen er ansvarlig for dette.</p> <p>Vertskommune er ansvarlig for at utstyr i regionalpakkene som ligger hos ressursbrannvesna blir vedlikeholdt regelmessig (se økonomi).</p>
Planverk	
IUA	Kommune
<p>IUA er ansvarlig for å ha et planverk som dekker innsatser mot akutt forurensning der innsatsen overstiger hver enkelt kommune sin håndteringsevne.</p> <p>Beredskapsplanen skal være slik oppbygd at kommunal beredskapsplan kan bygge videre på denne.</p>	<p>Hver enkelt kommune skal ha en beredskapsplan for håndtering av innsatser for bekjempelse av akutt forurensning innenfor definert område som kommunen har håndteringsansvar for. Se veileder Kommunal beredskap mot akutt forurensning</p>
Innsatsledelse	
IUA	Kommune
<p>Innsatsledelse fra IUA kan skje på flere måter avhengig av det behov/håndteringsevne fra den skadelidde kommune:</p> <ul style="list-style-type: none">• Leveranse av utstyr• Rådgivning• Bistå med kompetansepersoner• Ledelsesstøtte til kommunen sin stab• Etablering av stab/innsatsledelse <p>Det er viktig å presisere til siste kulepunkt at ansvar for hendelser vil være lokal brannsjef for akutte hendelser. Dette ansvaret kan ikke IUA overta.</p>	<p>En innsats mot akutt forurensning har som prinsipp at dette skal løses på lavest mulig nivå. Det vil si at hver enkelt kommune må innenfor egne ressurser håndtere hendelser som ligger innenfor egen ROS-analyse.</p> <p>En innsats som overstiger egne ressurser – kan være i form av kompetanse, utstyr, volum m.m. – vil kunne trigge IUA sin beredskaps stab. Alternativt Kystverket ved større hendelser.</p>
Økonomi	
IUA	Kommune
<p>IUA er økonomisk ansvarlig for egen drift av beredskapsstab og organisering og drift av dette. Dekker ikke aksjoner.</p>	<p>Hver kommune er medeier i IUA region 6 med en fast krone sum pr innbygger pr år.</p> <p>Kommunen (ikke brannvesenet) er ansvarlig for å kreve refusjon/regress for de utgifter som en innsats koster.</p>

<p>Videre er IUA økonomisk ansvarlig for kjøp og vedlikehold av utstyr i regionalpakkene.</p> <p>Ved innsats vil innsatsledelse/stab sine utgifter normalt dekkes av skadevolder. Om ikke skadevolder er kjent vil det ved slike innsatser hentes inn garantier fra Kystverket. Om ikke innsatsen blir dekket av skadevolder/KV, vil innsatsen dekkes av kommune.</p> <p>IUA skal dekke kurskostnadene som IUA arrangerer for kommuner.</p>	<p>Dette er uavhengig av om det er nivå 2 eller 3. For statlige aksjoner vil normalt Kystverket kreve inn kostnaden.</p>
Kompetanse	
IUA	Kommune
<p>Det skal være kompetansepersoner i beredskapsstab som kan inneha en eller flere av oppgavene under innsatsledelse.</p> <p>Videre skal IUA ha årlig intern øvelser for beredskaps-stab.</p> <p>IUA skal også ha en opplæringsplan for kompetansehevende tiltak for personer i kommunene som vil ha en oppgave i akutte forurensningsituasjoner.</p> <p>Eksterne kurs kan etter søknad dekkes av IUA.</p>	<p>Kommunen er ansvarlig for kompetansehevende tiltak for å kunne håndtere innsatser som er definert i egen ROS-analyse.</p>
Innsats	
IUA	Kommune
<p>IUA sin beredskapsstab etableres i de tilfeller kommunen sin egen beredskap ikke strekker til eller det er behov for å bistå kommunen med faglig støtte.</p>	<p>Kommunen skal være dimensjonert for hendelser som kan forventes innenfor definert risiko, jfr kommunen sin ROS-analyse.</p>

Aksjonsnivåer

<p>NIVÅ 1 SKADEVOLDER AKSJONERER</p>	<p>Skadevolder aksjonerer med sin beredskapsorganisasjon. Kommunen og eventuelt IUA kontrollerer at skadevolder har iverksatt nødvendige tiltak. Ansvarlige forurenser har plikt til å sette i verk tiltak ved akutt forurensning eller fare for slik forurensning. Dette fremgår av forurensningsloven § 46 første ledd. Tiltakene skal hindre at forurensning inntreffer eller stanse, fjerne eller begrense skader og ulemper som følge av forurensningen.</p> <p>Plikten til å sette i verk tiltak gjelder også utover den plikten ansvarlig forurenser har til å sørge for nødvendig beredskap for egen virksomhet. Aksjonsplikten vedvarer selv om kommunen eller staten overtar aksjonen. Plikten til å sette i verk tiltak gjelder bare for tiltak som står i rimelig forhold til skader og ulemper som skal unngås.</p>
<p>NIVÅ 2 KOMMUNEN AKSJONERER</p>	<p>Ved mindre tilfeller av akutt forurensning: Enkeltkommunen aksjonerer i h t egen plan (ROS), men med eventuell ressursbistand fra vertskommunen.</p> <p>Kommunens utpekte aksjonsleder leder aksjonen.</p> <p>Dersom ansvarlig forurenser er ukjent, ikke iverksetter tiltak, eller ikke iverksetter tilstrekkelige tiltak, har kommunen plikt til å aksjonere. Kommunen har i utgangspunktet plikt til å sette i verk tiltak mot alle hendelser innen kommunen som det er urimelig å</p>

kreve at ansvarlig forurensner selv håndterer. Dette gjelder også akutt forurensning som inntreffer utenfor kommunen, men som medfører skadevirkninger innen kommunen. Plikten til å sette i verk tiltak gjelder bare for tiltak som står i rimelig forhold til skader og ulemper som skal unngås.

Ved mindre hendelser kan kommunen sette i verk tiltak på egen hånd, men benytter seg oftest av frivillig inngåtte avtaler om interkommunalt samarbeid (IUA) for å ivareta kommunens beredskap - og plikten til å sette i verk tiltak etter forurensningsloven.

Det forutsettes imidlertid at hver av de deltagende kommunene har delegert nødvendig styrings - og beslutningsmyndighet etter forurensningsloven til det interkommunale samarbeidet som kommunen tilhører. På denne måten kan samarbeidsregionene (IUA) ivareta den tiltenkte oppgaven innenfor beredskap og tiltak mot akutt forurensning. Dette vil være i tråd med kommuneloven § 27 om interkommunalt samarbeid, som gir kommunestyret adgang til slik delegering fordi særlige hensyn krever det.

Kommunen vil imidlertid aldri kunne delegere seg bort fra det økonomiske ansvaret som følger av de tiltakene som IUA iverksetter på vegne av kommunen. Derfor har kommunen et selvstendig ansvar for å dokumentere at de iverksatte tiltakene er nødvendige. Dette er en forutsetning for at utlegg skal kunne refunderes av forurensner, eller at Kystverket skal kunne yte vederlag ved statlige aksjoner. Kommunens aksjonsplikt fremgår av forurensningsloven § 46 andre ledd.

Kommunen – aksjonsnivå 2 a):

Kommunen kan sette i verk tiltak på egen hånd. Kommunens myndighet etter forurensningsloven utøves av kommunestyret. Dette fremgår av kommuneloven § 6.

Ved statlige aksjoner er det naturlig å se for seg at kommunen aksjoner ved hjelp av IUA.

Kommunen ved IUA – aksjonsnivå 2 b):

Ved tilfeller av akutt forurensning der oppgaven er større enn den enkelte kommune kan klare, aksjonerer IUA på vegne av en eller flere enkeltkommuner.

Denne beredskapsplan dekker slike aksjoner.

I noen tilfeller vil IUA ha aksjonsansvar, men vil kunne velge og bare benytte ressurser fra vertskommunen.

Organiseringen av IUA varierer. Dersom IUA skal håndtere en kommunal aksjon, forutsettes det at IUA har fått delegert myndighet og kan ta

	<p>ansvaret for deltakerkommunenes plikt til å sette i verk tiltak etter forurensningsloven. Det presiseres at det er kommunen(e) som har det ansvaret og den økonomiske risikoen for de disponeringene som foretas i kommunene, uavhengig av om kommunen setter i verk tiltak på egen hånd eller ved hjelp av IUA.</p>
<p>NIVÅ 3 KYSTVERKET AKSJONERER IUA IVARETAR REGIONAL LEDELSE</p>	<p>Ved større tilfeller av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning kan Kystverket helt eller delvis overta ledelsen av arbeidet med å bekjempe ulykken, jf. forurensnings-loven § 46 tredje ledd. Dette vil være i tilfeller der private eller kommunale tiltak ikke er tilstrekkelige.</p>